

НАУКА ПРО ЛЮДИНУ: ЗНАННЯ, НА ЯКЕ ЧЕКАЄ СВІТ

- **В.В. Крутов**, к. пед. н., д. юрид. н., проф., почесний академік НАПН України, академік-секретар Академії наук вищої школи України

Ситуація, що склалася в земному Пізнанні, свідчить про тотальну кризу, в якій воно перебуває. Суть її у тім, що, незважаючи на ключову роль Людини у всіх цивілізаційних перетвореннях, наука про неї як їхнього Суб'єкта у людства відсутня. Це саме так, адже під Знанням, яке відповідає його синтетичній духовно-тілесній природі, не можна розуміти позбавлені єдиного сутнісного базису науки про часткові аспекти Людини — без знання Людини як Цілого всі вони вічно будуть осколками розбитого дзеркала, в яких нам марно намагатися побачити Себе.

Вражаючий факт: при тому, що завдання пізнання Людиною себе, здатне своїм вирішенням привести до створення такої доленосної науки, було проголошено тисячоліття тому, за минулий період людство мало наблизитися до здійснення своєї заповітної мрії. Саме тому попри всі намагання людей внести гармонію у свій хиткий світ на Землі не вибухають війни, а глобальні пандемії та зростаючий екологічний колапс загрожують повністю стерти з лиця Землі всю цивілізацію Homo sapiens. Науково-технічний прогрес, яким вона хизується, при всіх своїх успіхах не може бути справді цінним для людей і планети, допоки його основою не стане Суть Людини — Людність.

Добре усвідомлюючи це, група вітчизняних ентузіастів роки тому взяла на себе непросте завдання створення інтегральної науки про Людину. Робота ця виявилася плідною: за більш ніж десятиліття завзятих зусиль була створена дисципліна, що має на меті алгоритмізоване на основі базових законів Буття отримання знань про Людину не тільки як фізичну, психічну та соціальну сутність, обмежену нинішньою, дискретною за суттю пізнавальною парадигмою, а передусім як про багатовимірну та багаторівневу Реальність, що являє собою антропотехнічну, морфогенетичну та квантовомеханічну систему, цілісний енергоінформаційний комплекс, пси-ментальну та духовну сутність. Саме цей підхід дозволив подолати властивий сучасній науці фрагментарний погляд на Людину, що зводить її природу лише до однієї форми життя — білково-нуклеїнової, повністю ігноруючи первинну та головну її форму — енергоінформаційну. Її і кладе в основу нової парадигми наука, про Людину: адже Енергія та Інформація — це і є саме Життя.

Традиційна система знань, на зміну якій прийшов новий погляд, не розглядає Людину як свій природний центр і головний предмет, а тому принципово безсила осягнути її справжню природу. Через відсутність у цій системі повноти знань про Людину цей Суб'єкт відірваний від Всесвіту, що гостро суперечить найдавнішому положенню про їхню нерозривну єдність. Взятий за основу пошуку нових знань

антропний принцип, згідно з яким Людина і Всесвіт рівно виступають одне до одного і як Спостерігач, і як Спостережуване, дозволив знайти те головне, що наближає науку до розуміння істинного Буття та місця Людини у ньому.

Пристаючи до роботи зі створення основ науки про Людину у складі Природи, Соціуму та Космосу, її автори вважали, що критерієм успіху їхньої праці стане реальне, підтвержене фактами вирішення фундаментальних цивілізаційних проблем, досягнуте завдяки новій науці. Ці очікування виправдовують себе вже тепер: вдихнувши життя в донедавна абстрактне поняття енергоінформаційної медицини, наука нової ери Людства накреслила шлях перемоги над такими фатальними нині хворобами, як COVID, онкологія, ПТСП та ін., а завдяки кардинальному переосмисленню поняття реабілітації людини заклала базисні елементи інноваційної стратегії реорганізації та розвитку системи медико-психологічної реабілітації та оздоровлення у складі національної системи охорони здоров'я України. Творці науки про Людину впевнені: це лише початок великого шляху, і не злічити тих перемог, що на благо планети здобуде Землянин, який пізнав Себе. Сьогодні, в умовах глобальної загрози самому існуванню людства, як ніколи раніше науковій спільноті, усім справжнім ентузіастам творчого пошуку Незвіданого вкрай важливо знайти своє гідне місце в цих процесах, тісно згуртувавшись навколо цієї амбітної Цілі. В контексті прогресу земного суспільства її здобуття, поза сумнівом, зробить подальше життя людини на Землі безпечним, успішним, щасливим.

УДК 616.314:664.315

ВПЛИВ САХАРОЗИ НА БІОСИНТЕЗ ЖИРНИХ КИСЛОТ У ПЕЧІНЦІ ЩУРІВ, ЯКІ ОТРИМУВАЛИ БЕЗЖИРОВИЙ РАЦІОН

- **А. П. Левицький¹**, д. біол. н., проф.,
В. В. Величко², к. мед. н.,
І. О. Селіванська², к. тех. н.,
А. П. Лапінська¹, к. тех. н., доцент,
Т. І. Пупін³, к. мед. н., доцент
- ¹Одеський національний технологічний університет, Одеса
²Одеський національний медичний університет, Одеса
³Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, Львів

Споживання цукру, незважаючи на його негативну роль в розвитку карієсу зубів і цукрового діабету, з кожним роком зростає. Однак біохімічні механізми його дії на організм недостатньо визначені.